

MITT JOBB

GEOLOG

ÅKE JOHANSSON, förste intendent vid enheten för geovetenskap Naturhistoriska riksmuseet

TEXT OCH FOTO ANNA NORBERG

Geologen: forskar inom isotopgeologi och berggrundsgeologi, alltså hur och när berggrunden bildades. Jobbar också med populärvetenskaplig information. Började arbeta på museet efter disputationen 1984.

Fältväska, geologhammare, geologkompass, anteckningsbok och olika bergarter:

Någon gång om året blir det fältarbete för att ta prover på olika bergarter. Förr i tiden behövde man knacka loss 30 kilo sten för åldersbestämning av berggrunden. Numera räcker ett par kilo. Granitsten från Blekinge är 1760 miljoner år gammal. Den platta dalasandstenen är 1400-1500 miljoner år gammal.

Jordglob:

Utanpå jordgloben syns Åke Johanssons rekonstruktion av superkontinenten Rodinia och hur världsdelarna satt ihop för 900 miljoner år sedan. För att fortsätta lägga detta pussel behövs samarbete mellan experter på olika områden och från olika länder och världsdelar.

Keramik och glasblåsning:

Både hobby och exempel på vad man använder geologiska material till.

Roligast med jobbet: Känslan när man ser ett visst samband och hur saker hänger ihop. Och att skriva och rita figurer både för vetenskapliga och populärvetenskapliga publikationer.

Stuff: Små bitar av granit har sågats upp för att undersöka mineralinnehållet. Stenen mals också ned till finkornigt pulver för kemisk analys eller skivas till tunna skivor som kallas tunnslip. Ur materialet separeras också kristaller av mineralet zirkon.

Väst: Åke Johansson arbetar med museets aktiviteter under Geologins dag, och är ordförande i föreningen Geologins dag.

Mikroskop: Används för att plocka ut zirkonkristaller eller andra mineral för åldersbestämning ur ett koncentrat av tungmineral.

Större ljusmikroskop används för att titta på mineralsammansättning och texturer i tunnslip.

Lab och analysutrustning:

Det finmalda stenpulvret eller zirkoner löses upp för att separera ut grundämnen man är intresserad av. Med olika analysinstrument kan man titta på isotopsammansättningen av till

exempel bly och uran i provet och åldersbestämma bergarten för att få en bild av den geologiska utvecklingen.

Utmaningar i yrket: Det är få som sysslar med klassisk berggrundsgeologi just nu, och det finns risk att kunskap går förlorad. En annan utmaning är att få tid att läsa in sig på nya metoder och teknisk utveckling.

